

► **Notiuni Explicate: emisiunea de actiuni**

Intr-o serie de materiale anterioare am prezentat cerintele si procedurile pentru listarea actiunilor la Bursa de Valori Bucuresti si la Bursa Electronica Rasdaq. Am vorbit atunci de faptul ca derularea unei oferte de vanzare de actiuni catre public (numita si *deschiderea societatii* sau transformarea acesteia in *societate detinuta public*) este o etapa esentiala pentru listarea actiunilor pe o piata de tranzactionare.

Sa vedem care sunt procedurile de urmat. Oferta publica de vanzare in vederea deschiderii societatii catre public (numita si *oferta publica initiala*) poate fi de doua feluri:

- Oferta publica primara, prin care se vand actiuni nou emise iar banii rezultati din vanzare intra in societate, fiind folositi pentru majorarea capitalului social si dezvoltarea afacerilor;
- Oferta publica secundara, prin care se vand actiuni existente de catre unul dintre actionarii societatii, banii rezultati din vanzare fiind incasati de acesta.

Incepem cu oferta publica primara. Aceasta este o operatiune speciala de majorare a capitalului social prin care actiunile nou emise sunt oferite publicului—orice persoana fizica sau firma interesata. Oferta publica se deruleaza numai prin intermediul unei firme specializate de intermediere pe piata de capital—o Societate de Servicii de Investitii Financiare (SSIF).

Parametrii ofertei publice sunt stabiliti de firma emitenta a actiunilor: durata ofertei, numarul de actiuni emise, pretul la care acestea sunt oferite, etc. Pentru derularea ofertei publice de vanzare se intocmeste un document oficial de prezentare a ofertei si a emitentului actiunilor, numit *prospect de emisiune*. Acesta se realizeaza de catre SSIF intermediara a ofertei, pe baza datelor furnizate de emitent.

Printre elementele incluse in prospect se numara: prezentarea firmelor si persoanelor ce au participat la elaborarea prospectului; informatii despre actiunile puse in vanzare, drepturile conferite de acestea (dividende, etc); informatii despre oferta publica (durata, derulare, distribuitori, alocare, pret actiuni, numar de actiuni, listarea ulterioara, etc); informatii despre emitent (date de identificare, natura activitatii, capital social, obligatiuni, conducere, actionari); activitatea emitentului (operatiuni, performante economico-financiare, sedii, cercetare si dezvoltare, proceduri judiciare, salariati, investitii, surse de finantare); situatii contabile (raportari financiare, indicatori); informatii referitoare la management, perspectivele viitoare, factori de risc.

Prospectul trebuie avizat de Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare (CNVM) - procedura de care se ocupa SSIF. Actiunile nu pot fi oferite spre vanzare inainte de aceasta procedura. Ulterior avizarii are loc publicitatea oficiala a ofertei—prezentarea acesteia in ziare de circulatie nationala si prin alte canale. Pe durata derularii ofertei actiunile sunt puse in vanzare la sediile distribuitorilor—societati de servicii de investitii financiare si banci cu care emitentul a incheiat contracte de distributie (de toata aceasta procedura se ocupa tot SSIF cu care emitentul a lucrat la elaborarea prospectului). Durata ofertei nu poate fi mai mica de 5 zile lucratoare.

Oferta se incheie cu succes daca sunt indeplinite urmatoarele conditii:

- Actiunile au fost subscrise (cumparate) de minim 100 de investitori;
- Emitentul isi constituie un capital social de cel putin 100.000 EUR;
- Minimum 10% din numarul total de actiuni al emitentului au fost subscrise in cadrul ofertei.

In urma incheierii cu succes a ofertei societatea emitenta de actiuni devine *societate detinuta public*, iar CNVM avizeaza inchiderea cu succes a ofertei. In cazul in care conditiile de mai sus nu sunt indeplinite in urma ofertei, actiunile nou-emise sunt anulate iar sumele platite sunt returnate investitorilor. Procedura este similara si pentru oferta publica secundara de vanzare de actiuni: derularea prin intermediul unei SSIF, elaborarea unui prospect ce va fi avizat de CNVM, conditiile de inchidere cu succes, etc.

In urma incheierii cu succes a ofertei actiunile sunt inregistrate la Oficiul de Evidenta a Valorilor Mobiliare (OEVM) din cadrul CNVM, iar acestea pot fi ulterior listate la Bursa de Valori Bucuresti sau la Bursa Electronica Rasdaq. Listarea se aplica tuturor actiunilor emise de societate din clasa respectiva, nu numai celor care au facut obiectul ofertei publice.

O societate detinuta public va trebui sa indeplineasca o serie de obligatii de raportare catre institutiile pietei de capital si catre publicul investitor: informari cu privire la convocarea adunarilor generale si hotararile acestora; informari cu privire la distribuirea si plata dividendelor; rapoarte financiare trimestriale, semestriale si anuale—raportari contabile si informatii solicitate de CNVM; schimbari in structura actionariatului; orice informatii sau stiri importante legate de activitatea societatii. Societatea va trebui sa acorde un tratament egal tuturor actionarilor si sa se supuna si eventualelor criterii suplimentare de informare in cazul listarii la Bursa de Valori sau pe Rasdaq.

Legislatia aplicabila ofertelor publice de actiuni (la momentul elaborarii acestui material) este Legea 297/2004 privind piata de capital si Regulamentul CNVM nr 5/2003.